

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 37C/138/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2113209368
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Igor Malý
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2016:2113209368.12

Medzitýmny rozsudok

Okresný súd Trnava, v konaní pred sudcom JUDr. Igorom Malým, v právnej veci žalobkyne: K. G., nar. XX.X.XXXX, bytom G. XXX, zastúpená ustanoveným opatrovníkom pre konanie F. K. G., nar. XX.X.XXXX, bytom G. XXX, zastúpená/ý JUDr. Petrom Harakálým, advokátom so sídlom Kováčska 28, Košice, proti žalovanému: Slovenská kancelária poisťovateľov, IČO 36 062 235, so sídlom Trnavská cesta 82, Bratislava, o náhradu škody z ublíženia na zdraví, takto:

rozhodol:

Základ žalobného nároku žalobkyne je **o p o d s t a t n e n ý**.

o d ô v o d n e n i e :

1.

Žalobkyňa návrhom došlým súdu dňa 9.4.2013 telefaxovým podaním (poštou došiel návrh dňa 10.4.2013) žiadala, aby bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť jej z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 52.138,20 €, a trovy konania a právneho zastúpenia. Uviedla že pri dopravnej nehode dňa 26.1.2009, na ceste IM/5046 v smere Trnava - Zvončín ako vodička motorového vozidla BMW, ev.č. TT-XXXCS utrpela ťažké ublíženie na zdraví, keď vodič motorového vozidla P. Y., ev.č. GA-XXXCI O. H. v dôsledku neprispôsobenia rýchlosti jazdy stavu a povahe vozovky (na ktorej bola námraza a sneh) dostal šmyk, prešiel do protismeru a narazil do protiídúceho motorového vozidla ktoré viedla žalobkyňa. Na základe uznesenia Okresného súdu Trnava zo dňa 29.1.2010 sp.zn. 4T 4/2010 bol vodič O. H. uznaný vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157, ods. 1, a ods. 2, písm. a) Trestného zákona; za škodu na zdraví žalobkyňi zodpovedá nepoistený prevádzkovateľ a vodič motorového vozidla, ktorým bola škoda spôsobená, na základe objektívnej zodpovednosti podľa § 427 a § 420 Občianskeho zákonníka - nároky poškodenej na náhradu škody z ublíženia na zdraví sú kryté zákonom o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle zák.č. 381/2001 Z.z, pričom priamy nárok proti Slovenskej kancelárii poisťovateľov (žalovaný) na plnenie nárokov z garančného fondu je daný podľa § 24, ods. 2, písm. b), a ods. 3 zák.č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. V dôsledku úrazu žalobkyňa utrpela zlomeninu lebečnej spodiny, zlomeninu sánky, zlomeninu nosových kostí, vyrazenie zubov, stlačenie hrudníka, zlomeninu I. rebra vpravo a vľavo, krvácanie do hrudníka, zlomeninu oblúka C6, zlomeninu krížovej kosti vľavo, zlomeninu femuru vľavo, zlomeninu prstov a poúrazové krvácanie do mozgu s následkom obojstranného kostného defektu, centrálnej spastickej kvadruparézy, ťažkej poruchy kognitívnych funkcií, stredne ťažkej poruchy reči a ťažkej funkčnej pľúcnej poruchy. V zmysle znaleckého posudku vypracovaného S.. S. bolo SSU ohodnotené vo výške 6.780 bodov, žalobkyňi bola žalovaným (poverenou spoločnosťou Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s.) plnená náhrada za SSU vo výške 104.276,40 €. Žalobkyňa podaním zo dňa 8.4.2013 adresovaným spoločnosti Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. navrhla v zmysle § 6, ods. 1 zák.č. 437/2004 Z.z. uzavrieť dohodu o vyrovnaní o náhrade za SSU - vzhľadom na invaliditu, jej vek 26 rokov v čase úrazu, rozsah a závažnosť následkov, obmedzenie a stratu spoločenského uplatnenia, trvalosť a nemožnosť nápravy následkov, navrhla žalobkyňa 50%-né zvýšenie SSU. Podľa § 5, ods. 5 zák.č. 437/2004 Z.z. v prípadoch hodných osobitného zreteľa (akým je uznanie invalidity) môže súd

náhradu za SSU zvýšiť najviac o 50% - úraz zanechal u žalobkyne také následky, ktoré degradovali kvalitu jej ďalšieho života v mladom veku, následkom úrazu sa stala úplne nesebestačná, odkázaná na pomoc druhých, je natrvalo vylúčená z doterajšieho a vzhľadom k jej veku aj budúceho plnohodnotného osobného, rodinného a spoločenského života; vážne zranenia ktoré žalobkyňa utrpela ju budú ohrozovať a obmedzovať po celý zvyšok života, nakoľko je pripútaná na lôžko, nedokáže zaujať polohu v sede, je inkontinentná, nesebestačná vo všedných základných hygienických činnostiach (nevie sa sama najesť a napiť, má problémy s prehĺtaním), trpí poruchou reči a pamäte. Pred úrazom žalobkyňa žila aktívnym životom, pracovala ako kadernička - kozmetička, plánovala založenie rodiny so svojim snúbencom; po úraze trpí žalobkyňa nespavosťou, náladovosťou, je ľútosťivá, zle znáša odlúčenie od rodiny, pričom úraz s fatálnymi následkami utrpela vo veku 26 rokov, a následkom úrazu sa stala invalidnou s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 75%, bola jej určená miera funkčnej poruchy na 90%. Je preukázateľné že žalobkyňa utrpela mimoriadnu ujmu na zdraví (nemajetkovej povahy), je poškodená na svojej osobnosti, a má nárok na zadosťučinenie za túto ujmu - jednorazovo priznanou finančnou náhradou má byť po zvyšok života žalobkyňi kompenzovaná závažnosť poškodenia, fyzické a psychické strádanie a strata zdravotnej pohody. V náhrade za SSU sa neodráža skutočnosť že ťažkú dopravnú nehodu utrpela žalobkyňa v mladom veku, čo znamená tak hlboký zásah do jej fyzických a psychických schopností, že výkon akejkoľvek činnosti je u nej spojený s vynaložením zvýšeného úsilia, musí prekonávať osobitné obtiaže vyvolané nepriaznivým zdravotným stavom - odškodnenie v takomto prípade nemôže byť nahradené vhodnejším spôsobom zadosťučinenia. Zdravotný stav žalobkyne po úraze a následky z neho vyplývajúce sú svojou povahou výnimočné a predstavujú dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 5, ods. 5 zák.č. 437/2004 Z.z., nakoľko u žalobkyne došlo k zmareniu dosiahnutia akéhokoľvek životného cieľa či snaženia, došlo tiež k podstatnému obmedzeniu resp. strate uspokojovania životných potrieb. Dôvody hodné osobitného zreteľa nie sú definované a ani taxatívne či demonštratívne uvedené, ide o pojem ktorý bližšie nie je obsahovo vymedzený, a jeho obsah i rozsah sa môže meniť v závislosti od okolností konkrétneho prípadu - rozhodnutie súdu o aplikácii uvedeného právneho výrazu tak bude výsledkom vykonaného dokazovania, pričom dôvod invalidity žalobkyne je len jedným z osobitných dôvodov hodných osobitného zreteľa. Na základe uvedeného navrhuje žalobkyňa aby súd zvýšil náhradu za SSU žalobkyne o 50%, čo pri bodovom hodnotení 6.780 bodov, predstavuje sumu 52.138,20 €.

K návrhu pripojila žalobkyňa kópiu Rozsudku Okresného súdu Trnava sp.zn. 4T 4/2010 zo dňa 29.1.2010, rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 22.7.2010 o priznaní invalidného dôchodku žalobkyňi vo výške 200,60 € mesačne, lekársku správu S.. S. I. zo dňa 10.6.2010 (celková miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť - 75% od 13.5.2010), komplexný posudok ÚPSVaR Pezinok zo dňa 11.5.2011 (miera funkčnej poruchy žalobkyne 90%), list právneho zástupcu žalobkyne zo dňa 8.4.2013.

2.

Žalovaný sa vyjadril k návrhu podaním došlým na súd dňa 10.5.2013 v ktorom uviedol že dňa 26.1.2009 došlo na ceste Trnava - Zvončín k poisťovej udalosti, kedy vodič motorového vozidla P. Y. EČ: A v dôsledku neprispôsobenia vozidla stavu a povahy vozovky dostal šmyk, prešiel do protismeru, kde narazil do oproti idúceho motorového vozidla BMW EČ: Y ktoré viedla žalobkyňa, pričom nárazom utrpela žalobkyňa ťažké poškodenia zdravia, v dôsledku ktorých bola uznaná za invalidnú, a podľa rozhodnutia Sociálnej poisťovne zo dňa 22.7.2010 od 13.5.2010 jej bol priznaný invalidný dôchodok vo výške 200,60 €; rozhodnutím Okresného súdu Trnava sp.zn. 4T 4/2010 zo dňa 29.1.2010 (právoplatné dňom 29.1.2010) bola schválená dohoda o vine a treste medzi obvineným O. H. (vodič) a Okresnou prokuratúrou Trnava. Žalobkyňu zastupovala pri odškodňovaní škody na zdraví v Allianz - Slovenskej poisťovni, a.s. spoločnosť VOTUM Centrum Odškodnenia, a.s., pričom na základe znaleckých posudkov bola žalobkyňi poskytnutá náhrada za bolesť vo výške 30.005,00 € (2.075 bodov). Hodnotenie SSU vykonal S.. Z. De V., K., znalec v odbore zdravotníctvo a farmácia, odvetvie chirurgia a neurochirurgia, a to dňa 21.3.2011, čím začala plynúť podľa § 106 Občianskeho zákonníka dvojročná subjektívna doba na uplatnenie práva. Uvedeným znaleckým posudkom boli hodnotené

Pol. 251c - obojstranný kostný defekt lebky

250 bodov zvýšené o 50% (125 bodov) spolu 375 bodov

Pol. 253 - centrálna spast. Quadraparéza

1.560 bodov zvýšené o 100% (1.650 bodov) spolu 3.120 bodov

Pol. 253 - ťažká porucha kognitívnych funkcií

1.560 bodov zvýšené o 50% (780 bodov) spolu 2.340 bodov

Pol. 289 - strata dvoch zubov

30 bodov spolu 30 bodov

Pol. 297b - stredne ťažké porucha reči a symb. funkcií

850 bodov spolu 850 bodov

Pol. 301b - ťažká funkčná pľúcna porucha

1.000 bodov spolu 1.000 bodov,

spolu teda ohodnotenie SSU vo výške 7.715 bodov (zvýšenie položiek bolo určené podľa § 10, ods. 4 zák.č. 437/2004 Z.z.). Na základe uvedeného posudku dňa 1.7.2011 uhradila Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. žalobkyni za priznaných 2.838 bodov náhradu škody vo výške 43.649,00 €, keď náhrada škody bola poskytnutá za pol. 253 centrálna spast. Quadraparéza s navýšením o 80% (t.j. vo výške 2.808 bodov) a pol. 289 strata zubov (vo výške 30 bodov), následne bola dňa 3.10.2011 uhradená žalobkyni škoda vo výške 2.307,00 € za pol. 393a ľahké obmedzenie pohyblivosti bedrového kĺbu (100 bodov s navýšením o 50% z dôvodu komplikácii pri liečbe); spolu teda Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. priznala za SSU 2.988 bodov, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje náhradu škody vo výške 45.955,44 € (2.988 x 15,38 €). Ďalší znalecký posudok ohľadom SSU vypracovaný S.. O. S., znalkyňou z odvetia psychiatria, bol predložený 2.8.2012. Uvedeným znaleckým posudkom boli hodnotené

Pol. 251c - obojstranný kostný defekt lebky

250 bodov zvýšené o 100% (250 bodov) spolu 500 bodov

Pol. 253 - vážne mozgové a duševné poruchy

1.560 bodov zvýšené o 100% (1.560 bodov) spolu 3.120 bodov

Pol. 289 - strata dvoch zubov

30 bodov zvýšené o 100% (30 bodov) spolu 60 bodov

Pol. 297 - porucha expresie reči

500 bodov zvýšené o 100% (500 bodov) spolu 1.000 bodov

Pol. 301b - ťažká funkčná pľúcna porucha

1.000 bodov spolu 1.000 bodov

Pol. 302b - srdcové poruchy

500 bodov spolu 500 bodov

Pol. 393c - obmedzenie pohyblivosti bedr. kĺbu

300 bodov zvýšené o 100% (300 bodov) spolu 600 bodov

spolu teda ohodnotenie SSU vo výške 6.780 bodov, pričom zvýšenie položiek hodnotila znalkyňa vzhľadom na vek, nemožnosť ďalšieho uplatnenia sa v živote. Z uvedeného hodnotenia Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. neuznala 1.000 bodov pri pol. 297 z dôvodu, že u žalobkyne nedošlo k úplnej strate reči a preto nebol na mieste postup podľa § 10, ods. 4 zák.č. 437/2004 Z.z. - priznaných bolo 500 bodov; neuznala 500 bodov pri pol. 302, nakoľko neboli zistené poruchy srdcového rytmu - priznaných bolo 350 bodov; pri pol. 393 z dôvodu preukázania ľahkého poškodenia bolo priznaných 100 bodov, navyše ľavostranné ochrnutie bolo už hodnotené v pol. 253 (kde boli priznané vážne mozgové poruchy). Celkový počet bodov pri SSU uznaný Allianz - Slovenskou poisťovňou, a.s. bol vo výške 5.580 bodov, a rozdiel do priznaného počtu bodov (t.j. 2.692 bodov) bol uhradený 24.8.2012 vo výške 41.403,00 €; žalobkyni teda bolo spolu za SSU priznaných 5.580 bodov, a vyplatená náhrada vo výške 87.359,00 €. Spoločnosť VOTUM akceptovala Allianz - Slovenskou poisťovňou, a.s. ustálený počet bodov vo výške 5.580 bodov za SSU, keď listom zo dňa 4.1.2013 predložila v zmysle § 6 zák.č. 437/2004 Z.z. návrh na uzavretie dohody na zvýšenie náhrady za SSU o 50%, čo je vo finančnom vyjadrení suma 43.679,50 € - po posúdení prípadu, lekárskeho správ, veku a spoločenského zapojenie žalobkyne Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. po súhlase udelenom žalovaným zaslala žalobkyni návrh dohody, kde akceptovala 40% zvýšenie z vyplatených náhrad za SSU, t.j. 34.944,00 €; spoločnosť VOTUM na návrh nereagovala. Dňa 10.4.2013 obdržala Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. list právneho zástupcu žalobkyne, kde navrhol uzavrieť dohodu o vyrovnaní o náhrade za SSU vo výške 50%, avšak zo sumy 104.276,40 € (teda 52.138,20 €), keď vychádzal z hodnotenia SSU S.. S. - Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. listom zo dňa 23.4.2013 oznámila právnenému zástupcovi žalobkyne že akceptuje zvýšenie náhrady o 40%, t.j. 34.944,00 €, na čo právny zástupca žalobkyne nereagoval. Na záver uviedol že Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. neuhradila žalobkyni 104.276,40 € (ako sa uvádza v návrhu), ale 87.359,00 € - ak podala žalobkyňa dňa 10.4.2013 na súd žalobu o zaplatenie 52.138,20 €, nedodrжала lehotu určenú v § 6, ods. 3 zák. č. 437/2004 Z.z., nakoľko ide o nový návrh. Ďalej žalovaný s poukazom na § 106 Občianskeho zákonníka vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku - žalobkyňa poznala osobu zodpovednú za vznik škody podľa právoplatného a vykonateľného rozhodnutia Okresného súdu Trnava sp.zn. 4T 4/2010 najneskôr dňa 29.1.2010, výšku škody na zdraví vedela zo znaleckého posudku znalca S.. Z. De V., K.. v marci 2011 (zástupca žalovaného obdržal znalecký posudok č. 9/2011 dňa 6.4.2011) preto najneskôr dňa 6.4.2013 došlo k márnemu uplynutiu lehoty uplatniť právo na súde, pretože návrh bol

podaný dňa 10.4.2013, teda po uplynutí dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty; z uvedeného dôvodu navrhuje návrh pre premlčanie zamietnuť.

K vyjadreniu priložil žalovaný oznámenie zo dňa 26.3.2009, hlásenie škodovej udalosti, znalecký posudok č. 9/2011 vypracovaný S.. Z. De V., K., oznámenie o poukázaní náhrady škody zo dňa 15.6.2011, 1.7.2011 a 23.4.2013, list zástupcu žalobkyne zo dňa 1.8.2012, znalecký posudok č. 30/2012 vypracovaný S.. O. S., oznámenie zástupcu žalovaného o poukázaní náhrady škody zo dňa 30.9.2011 a 24.8.2012, návrh zástupcu žalobkyne na uzatvorenie dohody na zvýšenie náhrady za SSÚ zo dňa 4.1.2013, vyjadrenie zástupcu žalovaného zo dňa 31.1.2013, návrh dohody o náhrade za SSÚ, list právneho zástupcu žalobkyne zo dňa 8.4.2013.

3.

Žalobkyňa sa vo veci vyjadrila -prostredníctvom právneho zástupcu- podaním došlým súdu dňa 23.8.2013 v ktorom uviedla že pri dopravnej nehode dňa 26.1.2009 utrpela ťažké ublíženie na zdraví, keď motorové vozidlo viedol vodič O. H. ktorý dopravnú nehodu spôsobil tým, že sa dostatočne nevenoval riadeniu, v dôsledku neprispôsobenia rýchlosti jazdy stavu a povahe vozovky dostal šmyk, prešiel do protismeru a narazil do protiidúceho motorového vozidla ktoré viedla žalobkyňa. Rozhodnutie Okresného súdu Trnava sp.zn. 4T 4/2010 zo dňa 29.1.2010, ktorým bola schválená dohoda o vine a treste medzi obvineným O. H. a Okresnou prokuratúrou Trnava nadobudlo v ten istý deň právoplatnosť. Na základe uvedených skutočností žalobkyňa podala žalobu o náhradu škody z ublíženia na zdraví z titulu zvýšenia SSÚ potom, čo navrhla v zmysle § 6, ods. 1 zák.č. 437/2004 Z.z. uzavrieť dohodu o vyrovnaní o náhrade za SSÚ. Žalovaný poukázal na skutočnosť, že na základe objednávky spoločnosti VOTUM znalec MUDr. Z. De V., K. vypracoval dňa 21.3.2011 znalecký posudok na 7.715 bodov SSÚ - podľa žalovaného týmto začala plynúť podľa § 106 Občianskeho zákonníka dvojročná subjektívna doba na uplatnenie práva. Žalovaný nerešpektoval znalecký posudok, a žalobkyni priznal 5.580 bodov náhradu škody v sume 87.359,00 € (pri hodnote 15,38 € za jeden bod platnej pre rok 2011) - z obsahu vyjadrenia žalovaného je tak zrejmé že sám svojvoľne neuznal časť položiek bez toho, aby na zistenie skutočného rozsahu a následkov na poškodenom zdraví navrhol znalca (v zmysle § 7, ods. 6 zák.č. 437/2004 Z.z.). Žalobkyňa sa nestotožňuje s názorom žalovaného, že ľavostranné ochrnutie už bolo hodnotené v položke 253, nakoľko takéto hodnotenie z daných položiek nevyplýva. K námietke premlčania (s poukazom na § 106 Občianskeho zákonníka) ktorú vzniesol žalovaný poukázala žalovaná na skutočnosť, že v znaleckom posudku znalca S.. Z. De V., K. z marca 2011 nebola vyhodnotená závažnosť poškodenia na zdraví žalobkyne, predovšetkým jej psychický a duševný stav, a jeho vplyv k spôsobilosti na právne úkony, pričom podľa § 38 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon osoby konajúcej v duševnej poruche ktorá ju robí na tento právny úkon neschopnou. Poukázala na skutočnosť že právny úkon osoby v duševnej poruche je neplatný absolútne, keď jeho neplatnosť nastáva ex lege a pôsobí ex tunc (od začiatku) voči každému, takýto úkon nemá za následok vznik, zmenu alebo zánik práv alebo povinností, a právne následky z takéhoto úkonu nenastanú ani ratihibičiou ani konvalidáciou. Absolútnu neplatnosť právneho úkonu zakladá aj prechodná duševná porucha, ktorá zapríčinila nespôsobilosť osoby na urobený právny úkon. Zdôraznil že zdravotný stav žalobkyne je spôsobený výlučne v súvislosti s dopravnou nehodou (nedokáže si spomenúť na dôležité okamihy života pred haváriou ani po havárii, je frustrovaná zo svojho zdravotného stavu, nevie počítať, je odkázaná na pomoc iných osôb, je nehybná, výrazne sa jej zhoršil zrak, má výraznú poruchu reči, je inkontinentná) - tým je daný dostatok dôkazov o tom, že medzi zdravotným stavom a duševnou poruchou je príčinná súvislosť, pre ktorú žalobkyňa nedokázala posúdiť následky svojho konania vykonať určité právne úkony. Poukázal na skutočnosť, že právny úkon je neplatný pokiaľ ho učinila osoba, ktorá nemá spôsobilosť k právnym úkonom, pričom sa to týka aj osoby ktorá jedná v duševnej poruche ktorá ju činí k tomuto právnemu úkonu neschopnou (judikát publikovaný pod č. R 57/1973 Zbierky súdnych rozhodnutí a stanovísk SR, podľa ktorého: „Otázka spôsobilosti na právne úkony má svoj právny význam aj pri uplynutí premlčacích lehôt. Ak totiž ide o nároky osôb, ktoré musia mať opatrovníka, nezapočítava sa do plynutia lehoty určenej pre uplatnenie nároku doba, počas ktorej opatrovník nebol ustanovený, premlčanie nároku sa dovtedy nezačne a prípadne už začaté premlčanie sa neskončí“, a rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach č. 1Co/175/2011-129 zo dňa 28.12.2012, podľa ktorého: „Obdobné dôsledky aké zákon vyvodzuje pri právnom úkone vykonanom na to nespôsobilou osobou, je potrebné vyvodiť aj pre posúdenie situácie, ak takouto osobou nebol právny úkon vykonaný tam, kde vykonaný byť mohol, resp. mal, v dôsledku jej nespôsobilosti a to za situácie, pokiaľ nevykonaním takéhoto úkonu uvedená osoba mohla byť ukrátená na svojich právach.“.

4.

Na pojednávaní konanom dňa 14.10.2013 právny zástupca žalobkyne uviedol že vzhľadom k vznesenej námietke premlčania zo strany žalovaného za prvoradú považuje vyriešenie otázky, či a kedy -vzhľadom na zdravotný a duševný stav žalobkyne- začala plynúť subjektívna premlčacia lehota na podanie návrhu. V rozhodnom čase duševný stav žalobkyne bol taký, že nebola spôsobilá -vzhľadom na porušenie kognitívnych funkcií- vykonávať žiadne právne úkony, a teda subjektívna premlčacia lehota sa u nej prerušila, resp. nezačala plynúť.

Na pojednávaní konanom dňa 14.10.2013 splnomocnený zástupca žalovaného uviedol že vznáša námietku premlčania uplatneného nároku, nakoľko nehoda sa stala dňa 26.1.2009, pričom dňa 27.11.2009 žalobkyňa splnomocnila na svoje zastupovanie spoločnosť VOTUM. Plnomocenstvo pre túto spoločnosť vypovedala dňa 21.3.2013, následne dňa 22.3.2013 splnomocnila na svoje zastupovanie terajšieho právneho zástupcu. Poukázal na skutočnosť že žalobkyňa počas celej doby bola riadne zastúpená osobou, ktorá sa mala starať o vyporiadanie jej nárokov; tvrdenie žalobkyne o jej údajnej nespôsobilosti na právne úkony, resp. o jej duševnej poruche sú účelové, majú za cieľ obranu voči vznesenej námietke premlčania. Subjektívna premlčacia lehota začala plynúť najneskôr dňa 6.4.2011, nakoľko v ten deň vtedajší právny zástupca žalobkyne zaslal žalovanému znalecký posudok znalca S.. Z. De V., K.. (znalecký posudok znalkyne Mesárosovej na beh premlčacej lehoty nemá žiaden vplyv, nakoľko znalkyňa hodnotila tie isté zranenia žalobkyne ako znalec S.. Z. De V., K..).

5.

Súd si pre svoje rozhodnutie zadovážil ďalej Zmluvu o spolupráci uzavretú medzi žalobkyňou ako príkazcom a spoločnosťou VOTUM Centrum Odškodnenia, a.s. ako príkazníkom dňa 7.12.2009, odborné vyjadrenie S.. S. P. zo dňa 20.1.2015.

6.

Na pojednávaní konanom dňa 13.11.2013 žalobkyňa (vzhľadom na rečovú indispozíciu žalobkyne je komunikácia s ňou obtiažna, veľmi slabo je jej rozumieť, nevie sa zrozumiteľne vyjadriť, niektoré záležitosti vysvetľuje posunkami) uviedla že sa pridrižava návrhu - vzhľadom k tomu že pri dopravnej nehode bolo poškodené jej zdravie, žiada o zaplatenie náhrady. Mala výrazným spôsobom poškodené hrdlo a nohy, a operované brucho, dlho bola v nemocnici.

Na otázky sudcu žalobkyňa uviedla že splnomocnila „nejakú“ osobu na vymáhanie jej nárokov, nepamätá si však kedy to bolo, ani aká spoločnosť to bola, nepamätá si že niečo podpisovala. Po vzhliadnutí podpisu na zmluve zo spoločnosťou VOTUM uviedla že je to jej podpis (avšak že by niečo podpisovala si nepamätá); pred viacerými rokmi bol za ňou „nejaký pán“ ktorý jej povedal že všetko vybaví, čo bolo v čase keď zmluva o spolupráci so spoločnosťou VOTUM už bola podpísaná, v čase tejto návštevy už žalobkyňa bola doma z nemocnice. Uviedla ďalej že nevie kedy sa jej stala dopravná nehoda, nevie ako dlho bola v nemocnici, nevie kedy prišla domov. Po návrate domov ju už neoperovali. Schopnosť rozprávať sa jej vrátila len nedávno (pred rokom), dovtedy iba mrmlala, komunikovala posunkami - hovorenému slovu rozumela, všetko vnímala, iba nevedela rozprávať, mala tracheotómiu.

Na otázky splnomocneného zástupcu žalovaného žalobkyňa uviedla že so službami spoločnosti VOTUM nebola spokojná, pretože jej dali málo peňazí; nikomu so spoločnosti VOTUM sa však nestážovala na spôsob vybavovania.

Na pojednávaní konanom dňa 13.11.2013 právny zástupca žalobkyne uviedol že je potrebné aby súd sa vysporiadal so vznesenou námietkou premlčania, k čomu je potrebné formou znaleckého dokazovania ustáliť, či žalobkyňa bola spôsobilá v čase od dopravnej nehody do apríla 2011, resp. aj neskôr na právne úkony, resp. či netrpela duševnou poruchou, ktorá by ju robila nespôsobilou v tom čase na právne úkony. Na pojednávaní konanom dňa 13.11.2013 splnomocnený zástupca žalovaného uviedol že žalobkyňa podľa ich názoru bola počas celej doby spôsobilá na právne úkony, bola riadne zastúpená spoločnosťou VOTUM, ktorá ju zastupovala a vykonávala v jej mene právne úkony.

7.

Uznesením č. 37C/138/2013-82 zo dňa 4.2.2014 bol do konania ustanovený znalec S.. S. N. ktorého úlohou bolo posúdiť či žalobkyňa v období od 26.1.2009 do 9.4.2011, a následne do 9.4.2013 trpela duševnou chorobou alebo poruchou, v prípade že áno tak akou, a od kedy ňou trpela, a akým spôsobom ovplyvňovala jej konanie a správanie sa, či zdravotný stav žalobkyne v uvedenom období vylučuje že by právny úkon v tomto období bol ňou vykonaný slobodne a vážne, resp. či v uvedenom období bola spôsobilá vykonávať právne úkony, či jej zdravotný stav v uvedenom období vylučuje, že by právnomu úkonu v tomto období ňou vykonanému nerozumela, nebol by pre ňu zrozumiteľný, nevedela by posúdiť jeho následky, či zdravotný stav žalobkyne v uvedenom období bol taký, že konala v duševnej poruche,

ktorá by ju robila na vykonanie právneho úkonu neschopnou, resp. či je žalobkyňa toho času spôsobilá pred súdom ako účastníčka konať a chápať zmysel súdneho konania.

Znalec podal dňa 8.3.2014 znalecký posudok č. 38/2014 v ktorom uviedol, že dňa 26.1.2009 narazil do osobného automobilu žalobkyne automobil Ford Transit, pri čom utrpela polytraumu s úrazom hlavy, krvácanie do mozgu, nachádzala sa v bezvedomí na úrovni kómy, v ktorej zotrvala viac ako dva mesiace, začiatkom apríla 2016 sa postupne prebudila. Podľa znalca žalobkyňa má vedomie lucídne, autopsychicky je orientovaná adekvátne, allopsychicky neorientovaná všetkými smermi, psychomotorické tempo je stredne ťažko inhibované, reč dysatrická, avšak zrozumiteľná, vnímanie intaktné, myslenie stredne ťažko až ťažko inhibované, redukovanosť abstrakcie, úsudku, kritičnosti, mnestické funkcie stredne ťažko až ťažko oslabené v celom rozsahu, dominantnejšie v recentno - operačnej zložke, stredne ťažký až ťažký kognitívny deficit, intelekt deteriorovaný organicitou v pásme stredne ťažkej mentálnej retardácie, u žalobkyne je mnohopočetný kognitívny deficit ťažkého stupňa (organické zmeny CNS ťažkého stupňa) s následkom na kognitívnu výkonnosť ako aj osobnostné charakteristiky; aktuálne klinicky stredne ťažký až ťažký stupeň organicity, avšak naznačená tendencia ku progredientnému pozvoľnému zlepšovaniu sa stavu. Podľa znalca žalobkyňa z hľadiska psychiatrického od 26.1.2009 a následne aj do 9.4.2013, resp. ku dňu vypracovania znaleckého posudku trpí duševnou poruchou, a to stredne ťažkým až ťažkým organickým psychosyndrómom po kraniocerebrálnej traume; nie je z hľadiska psychiatrického schopná vykonávať žiadne právne úkony od dátumu úrazu, až ku dňu vypracovania znaleckého posudku.

Na otázku č. 1 či žalobkyňa v období od 26.1.2011 a následne do 9.4.2013, resp. ku dňu vypracovania znaleckého posudku, trpela duševnou chorobou alebo poruchou, ak áno akou, odkedy ňou trpela a akým spôsobom táto ovplyvňovala konanie a správanie žalobkyne znalec uviedol že žalobkyňa od 26.1.2009 a následne aj do 9.4.2013, resp. ku dňu vypracovania znaleckého posudku trpí duševnou poruchou a to stredne ťažkým až ťažkým organickým psychosyndrómom po kraniocerebrálnej traume; nie je z hľadiska psychiatrického schopná vykonávať žiadne právne úkony od dátumu úrazu až ku dňu vypracovania znaleckého posudku. Nie je schopná samostatnej existencie, bola a je odkázaná na starostlivosť inej osoby v oblasti bežnej dennej existencie, sociálnej, zdravotnej a právnej.

Na otázku č. 2 či zdravotný stav žalobkyne v období od 26.1.2009 a následne do 9.4.2013, resp. ku dňu vypracovania znaleckého posudku vylučuje, že by právny úkon v tomto období bol ňou vykonaný slobodne a vážne, resp. či v uvedenom období bola spôsobilá vykonávať právne úkony znalec uviedol že zdravotný stav žalobkyne v období od 26.1.2009 a následne do 9.4.2013, resp. ku dňu vypracovania znaleckého posudku vylučuje, že by žalobkyňa bola schopná vykonať akýkoľvek právny úkon v tomto období slobodne a vážne; nie je z hľadiska psychiatrického schopná vykonávať žiadne právne úkony od dátumu úrazu až ku dňu vypracovania znaleckého posudku.

Na otázku č. 3 či zdravotný stav žalobkyne v období od 26.1.2011 a následne do 9.4.2013, resp. ku dňu vypracovania znaleckého posudku vylučuje, že by právny úkon v tomto období ňou vykonanému nerozumela, nebol by pre ňu zrozumiteľný, nevedela by posúdiť jeho následky znalec uviedol že žalobkyňa nie je z hľadiska psychiatrického schopná vykonávať žiadne právne úkony od dátumu úrazu až ku dňu vypracovania znaleckého posudku - jej stav vylučuje aby porozumela akémukoľvek právny úkonu a vedela posúdiť jeho následky.

Na otázku č. 4 či zdravotný stav žalobkyne v období od 26.1.2009 a následne do 9.4.2013, resp. ku dňu vypracovania znaleckého posudku bol taký, že konala v duševnej poruche ktorá by ju robila na vykonanie právneho úkonu neschopnou znalec uviedol že žalobkyňa z hľadiska psychiatrického od 26.1.2009 a následne aj do 9.4.2013, resp. ku dňu vypracovania znaleckého posudku trpí duševnou poruchou, a to stredne ťažkým až ťažkým organickým psychosyndrómom po kraniocerebrálnej traume - nie je z hľadiska psychiatrického schopná vykonávať žiadne právne úkony od dátumu úrazu, až ku dňu vypracovania znaleckého posudku. Nie je schopná samostatnej existencie, bola a je odkázaná na starostlivosť inej osoby v oblasti bežnej dennej existencie, sociálnej, zdravotnej a právnej.

Na otázku č. 5 či je žalobkyňa tohto času spôsobilá pred súdom ako účastníčka konať a chápať zmysel súdneho konania znalec uviedol že žalobkyňa nie je t.č. spôsobilá pred súdom ako účastníčka konať a chápať zmysel súdneho konania.

Uznesením č. 37C/138/2013-108 zo dňa 2.4.2014 súd priznal znalcovi S.. S. N. odmenu za podanie znaleckého posudku č. 38/2014 vo výške 455,68 €.

8.

Žalobkyňa sa k znaleckému posudku vyjadrila -prostredníctvom svojho právneho zástupcu- podaním došlým súdu dňa 28.5.2014 v ktorom uviedla že k premlčaniu uplatneného nároku nemohlo dôjsť, nakoľko subjektívna premlčacia lehota žalobkyne vôbec nezačala plynúť, resp. sa jej priebeh zastavil

(spočíval). V zmysle záverov znaleckého posudku č. 38/2014 žalobkyňa v období 26.1.2009 do 9.4.2014 resp. ku dňu vypracovania znaleckého posudku trpela duševnou poruchou (stredne ťažkým až ťažkým organickým psychosyndrómom po kraniocerebrálnej traume), ktorá ju robila od dátumu úrazu až ku dňu vypracovania znaleckého posudku neschopnou na akékoľvek právne úkony, jej zdravotný stav v uvedenom období vylučoval, že by ňou vtom čase vykonané právne úkony boli vykonané slobodne a vážne, znaleckým posudkom bolo preukázané že žalobkyňa bola v období od 26.1.2009 (od dátumu kedy došlo k poškodeniu jej zdravia pri dopravnej nehode) až po súčasnosť v takom zdravotnom stave z hľadiska existencie duševnej poruchy, ktorý ju robil neschopnou na akékoľvek právne úkony - nebola spôsobilá posúdiť následky svojho konania, jej stav vylučoval aby porozumela akémukoľvek právnemu úkonu. Tým bolo preukázané, že u žalobkyne nedošlo k premlčaniu nároku uplatneného v konaní, nakoľko jej premlčacia lehota na uplatnenie práva ani nezačala bežať. Keďže zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že od 26.1.2009 po súčasnosť zdravotný stav žalobkyne, z hľadiska existencie duševnej poruchy, ju robí neschopnou na právne úkony potrebné k realizácii jej práv, poukázala na potrebu ustanoviť jej opatrovníka pre konanie.

9.

Uznesením č. 37C/138/2013-124 zo dňa 25.6.2014 súd ustanovil žalobkyňu za opatrovníka pre konanie F. K. G., nar. XX.X.XXXX, bytom G. XXX.

10.

Na pojednávaní konanom dňa 10.12.2014 žalobkyňa na otázky splnomocneného zástupcu žalovaného uviedla (prejav žalobkyne je ťažko zrozumiteľný, pomáha si posunkami, niektoré vyjadrenia ozrejmuje jej určený opatrovník), že momentálne sa lieči z ochorenia na bedrovom kĺbe. Cez deň chodí do školy (jedná sa o denné stacionárne zariadenie) kde vyšívá, pozerá TV a číta knihy, chodí na internet, posielala maily; na bežné otázky pozná primeranú odpoveď.

Na pojednávaní konanom dňa 10.12.2014 ustanovený opatrovník žalobkyne uviedol že stav žalobkyne, v ktorom sa nachádza momentálne, sa ustálil koncom roka 2013 - dovtedy jej prejavy spočívali v kričaní, mrmlaní, posunkoch. Od roku 2011 rodina žalobkyňu učila čítať, písať, počítat. V roku 2009 otec žalobkyne hľadal zástupcu, našiel na internete spoločnosť VOTMU - kto podpisoval zmluvu s VOTUMom nevie.

11.

Na pojednávaní konanom dňa 28.1.2015 znalec S.. S. N. na otázky splnomocneného zástupcu žalovaného uviedol že pri vypracovaní znaleckého posudku vychádzal zo spisu, relevantnej zdravotnej dokumentácie, a klinického psychiatrického vyšetrenia menovanej (napr. aj EMMSE test). Pri vyšetrení žalobkyňa dosiahla skóre 10, čo znamená ťažko kognitívna porucha, teda jej intelektové schopnosti sú stredne ťažko až ťažko postihnuté, je prítomný organický psychosyndróm stredne ťažkého až ťažkého stupňa. Zo zdravotnej dokumentácie žalobkyne je zrejmé, že od nehody trpí ťažkým poškodením mozgu, tzn. znalec sa vie relevantne vyjadriť k jej psychiatrickému stavu aj spätne pred vyšetrením až k času nehody; vyšetrenia vykonané krátko po nehode poukazujú na to, že žalobkyňa nebola schopná vykonávať žiadne právne úkony, ani byť žiadnymi právnymi úkonmi viazaná. Uvedený stav sa od nehody ku dňu vyšetrenia zlepšil len veľmi mierne - aj ku dňu vyšetrenia možno konštatovať, že bola nespôsobilá robiť právne úkony; o uvedenom závere svedčia vyšetrenia a závery psychiatrov v podstate až do vyšetrenia znalca S.. N.. Nález zo dňa 10.10.2012 psychologičky S.. F. K. k dispozícii pri vypracovaní znaleckého posudku nemal - aj ak by uvedený záznam mal, závery svojho posudku by nenechal. Ďalej znalec uviedol že je možné, že od jeho vyšetrenia žalobkyne sa jej stav zlepšil, stav takýchto pacientov sa vyvíja (znalec posudok vypracoval v marci 2014, vyjadrovať sa môže iba k tomuto dátumu). Znalec trvá na záveroch, keď ku dňu vyšetrenia konštatoval že žalobkyňa nie je spôsobilá vykonávať žiadne právne úkony.

12.

Uznesením č. 37C/138/2013-155 zo dňa 5.5.2015 bola do konania ustanovená Psychiatrická nemocnica Philippa Pinela Pezinok, znalecká organizácia z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria (liečba alkoholizmu a toxikománie, gerontopsychiatria), ktorej úlohou bolo posúdiť či žalobkyňa v období od 26.1.2009 do 9.4.2011, a následne do 9.4.2013 (resp. ku dňu vypracovania znaleckého posudku) trpela duševnou chorobou alebo poruchou, v prípade že áno tak akou, a od kedy ňou trpela, a akým spôsobom ovplyvňovala jej konanie a správanie sa, či jej zdravotný stav v uvedenom období vylučuje, že by právny úkon v tomto období bol ňou vykonaný slobodne a vážne, resp. či v uvedenom období bola

spôsobilá vykonávať právne úkony, či jej zdravotný stav v uvedenom období vylučuje, že by právnomu úkonu v tomto období ňou vykonanému nerozumela, nebol by pre ňu zrozumiteľný, nevedela by posúdiť jeho následky, či jej zdravotný stav v uvedenom období bol taký, že konala v duševnej poruche, ktorá by ju robila na vykonanie právneho úkonu neschopnou, či je žalobkyňa toho času spôsobilá pred súdom ako účastníčka konania konať a chápať zmysel súdneho konania, či je u žalobkyne možné konštatovať zlepšenie jej zdravotného stavu oproti predchádzajúcim obdobiam (od 26.1.2009).

Znalecká organizácia podala dňa 2.9.2015 znalecký posudok č. 6/2015 v ktorom uviedli, že vykonali psychiatrické a psychologické vyšetrenie žalobkyne, preštudovali dostupnú zdravotnú dokumentáciu.

Po analýze získaných poznatkov odpovedajú na súdom položené otázky nasledovne:

či žalobkyňa v období od 26.1.2009 a následne do 9.3.2013 (resp. ku dňu vypracovania znaleckého posudku) trpela duševnou poruchou, v prípade že áno, tak akou, odkedy ňou trpela a akým spôsobom ovplyvňovala jej konanie a správanie uviedli že žalobkyňa trpela od 26.1.2009 ťažkými sprievodnými príznakmi a následkami ťažkých zranení po úraze, vrátane ťažkého zranenia mozgu. Bola dlhodobo v bezvedomí, kompletne odkázaná na ošetrovateľskú starostlivosť aj pri zabezpečovaní základných životných potrieb; postupne sa pri intenzívnej liečbe a komplexnej rehabilitácii jej telesný aj psychický stav zlepšoval. Po stránke psychickej v roku 2009 nebola vôbec schopná základnej orientácie, komunikácie, imobilná, inkontinentná, úplne nesebestačná, celkový stav je hodnotený ako organické poškodenie centrálného nervového systému ťažkého stupňa. V roku 2011 sa uvádza mierne zlepšenie, avšak pretrvávanie stredne ťažkého až ťažkého deficitu intelektu, pretrvávajúce poruchy reči, hybnosti, zlepšenie aktivity, nálady, aktivita v spolupráci v liečbe a rehabilitácii. V marci 2012 psychiatricka popisuje poruchy v tempe myslenia, osciláciu nálady, labilitu afektov, oploštenie emotivity, výrazné poruchy intelektových aj pamäťových funkcií, osobnosť degradovanú demenciou, diagnostikuje posttraumatickú demenciu stredného až ťažkého stupňa, schopnosť uplatniť sa v rodinnom, politickom, kultúrnom a športovom živote je znížená až takmer nemožná. V októbri 2012 sa pri psychologickom vyšetrení konštatujú pozitívne zmeny vo výkonnosti intelektových a pamäťových funkcií, pretrvávajú však deficity ľahkého až stredného stupňa, trvajú poruchy reči, psychomotorického tempa, emotivita sa stabilizovala, vysoká motivácia k dosahovaniu úspešného výkonu, mierne zlepšenie samostatnosti v konaní. V roku 2013 je uvedené, zlepšovanie stavu. V roku 2014 uvádza psychiater poruchy orientácie, reči, inhibíciu myslenia, stredne ťažko až ťažko oslabené mnesticke funkcie, stredne ťažký kognitívny deficit, naznačenú tendenciu k pozvoľnému zlepšovaniu stavu, osobnosť organicky alterovaná, závislá na starostlivosti okolia; diagnostikuje organický psychosyndróm po polytraume s KC traumou stredne ťažkého až ťažkého stupňa, žalobkyňa nie je spôsobilá vykonávať žiadne právne úkony od úrazu do obdobia vypracovania znaleckého posudku, nie je spôsobilá konať pred súdom a chápať zmysel konania. V súčasnosti znalecká organizácia zistila zlepšenie vo výkonnosti intelektových funkcií, menej v pamäťových funkciách, organické postihnutie v pásme ľahkého až stredného stupňa, prejavuje sa spomalené tempo reagovania, myslenia, znížená schopnosť slovnej komunikácie, poruchy artikulácie, porozumenia slov, nájdenia termínov pre vyjadrenie myšlienok, znížená je schopnosť chápania situácii, zložitejších samoobslužných úkonov, schopnosť prispôbiť flexibilne konanie podnetom sociálneho prostredia, prítomná je výrazná neistota a nesamostatnosť mimo známeho a podporného prostredia rodiny, ktorá obmedzuje samostatnosť a realizáciu sociálnych zručností, výrazne redukovaná je schopnosť plynulého a pohotového chápania logického sledu udalostí, ich zapamätanie si, nedostačujúca je schopnosť plánovať postupnosť krokov k dosiahnutiu cieľovej predstavy a realizovať ich, prítomné sú poruchy hybnosti a funkčné poruchy vnútorných orgánových systémov po úraze, ktoré tiež obmedzujú sebarealizáciu aj fungovanie, pretrváva závislosť od sústavnej pomoci a usmerňovania inou osobou.

či zdravotný stav žalobkyne v období od 26.1.2009 do 9.4.2011 a následne do 9.4.2013 (resp. ku dňu vypracovania znaleckého posudku) vylučuje, že by právny úkon v tomto období bol ňou vykonaný slobodne s vážne, resp. či v uvedenom období bola spôsobilá vykonávať právny úkon uviedli, že zdravotný -psychický- stav žalobkyne vylučuje, že by v období od 26.1.2009 do 4.9.2011 bola spôsobilá vykonávať právny úkon. O schopnosti vykonávať právny úkon s asistenciou opatrovníka sa možno vyjadriť od obdobia október 2012, na základe v tom období konštatovaného zlepšenia psychického stavu; samostatne vykonávať právne úkony žalobkyňa ani po októbri 2012 nebola, ani v súčasnosti nie je spôsobilá.

či zdravotný stav žalobkyne v období od 26.1.2009 do 9.4.2011 a následne do 9.4.2013 (resp. ku dňu vypracovania znaleckého posudku) vylučuje, že by právnomu úkonu v tom období ňou vykonanému rozumela, nebol by pre ňu zrozumiteľný, nevedela by posúdiť jeho následky uviedli že zdravotný stav žalobkyne vylučuje, že by do obdobia októbra 2012 právnomu úkonu ňou vykonanému rozumela, bol by pre ňu zrozumiteľný, že by vedela posúdiť jeho následky.

či zdravotný stav žalobkyne v období od 26.1.2009 do 9.4.2011 a následne od 9.4.2013 (resp. ku dňu vykonania znaleckého posudku) bol taký, že konala v duševnej poruche, ktorá by ju robila na takýto úkon neschopnou uviedli, že zdravotný stav žalobkyne v období od 26.1.2009 do 9.4.2011 a následne do presne neurčiteľného obdobia roku 2012 bol ovplyvnený duševnou poruchou, pre ktorú nebola spôsobilá vykonávať právne úkony. V čase od 9.4.2013 bol a je jej psychický stav zlepšený to takej miery, že bola a je schopná chápať podstatu súdneho konania, v jej chápaní ide o odškodnenie za následky úrazu, ale nie je schopná chápať detaily konania a jeho priebehu, ani možných následkov bez trvalej asistencie opatrovníka.

či je žalobkyňa toho času spôsobilá pred súdom ako účastníčka konať a chápať zmysel súdneho konania uviedli že žalobkyňa nie je toho času spôsobilá pred súdom konať samostatne ako účastníčka, ani priebežne správne vnímať a chápať, zapamätať a znovu si vybaviť jeho zmysel bez asistencie opatrovníka.

Uznesením č. 37C/138/2013-199 zo dňa 16.10.2015 súd priznal Psychiatrickej nemocnici Philippa Pinela Pezinok, znaleckej organizácii odmenu za podanie znaleckého posudku č. 6/2015 vo výške 920,32 €.

13.

Žalobkyňa sa k znaleckému posudku vyjadrila -prostredníctvom svojho právneho zástupcu- podaním došlým súdu dňa 23.11.2015 v ktorom uviedla že podľa záverov znaleckého posudku u žalobkyne z dôvodu duševnej poruchy v období 26.1.2009 do 4.9.2011, a následne, bola vylúčená spôsobilosť vykonávať právny úkon, z obsahu znaleckého posudku vyplýva že žalobkyňa v uvedenom čase a tiež v súčasnosti, nebola a nie je spôsobilá pred súdom konať samostatne ako účastníčka konania tak, aby právne úkony boli ňou vykonané slobodne a vážne, aby ich správne vnímala, chápala a zapamätala si ich. Znaleckým dokazovaním bolo preukázané že žalobkyňa bola od dátumu vzniku dopravnej nehody až po súčasnosť v takom zdravotnom stave (následkom duševnej poruchy), ktorý vylučoval jej spôsobilosť na akékoľvek právne úkony, nebola spôsobilá posúdiť následky svojho konania, a jej stav vylučoval, aby porozumela právnemu úkonu. Z uvedeného dôvodu u žalobkyne nedošlo k premlčaniu nároku uplatneného v konaní, nakoľko premlčacia lehota podľa § 106 Občianskeho zákonníka na uplatnenie práva na náhradu škody ani nezačala plynúť.

14.

Podaním došlým súdu dňa 9.12.2015 žalobkyňa -prostredníctvom svojho právneho zástupcu- navrhla rozšírenie žaloby tak, že súd uloží žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi náhradu za bolesť v sume 14.532,00 €, náhradu za SSU v sume 16.918,00 €, zvýšenie náhrady za SSU v sume 52.138,20 €, a náhradu trov konania. Uviedla že vo veci bol vypracovaný znalecký posudok č. 38/2014 S.. S. N., znalca z odboru zdravotníctvo, odvetvie psychiatria, následne znalecký posudok č. 6/2015 vypracovaný Psychiatrickou nemocnicou Philippa Pinela, znaleckou organizáciou z odboru zdravotníctvo, odvetvie psychiatria, pričom zo záverov podaných znaleckých posudkov je zrejmé, že žalobkyňa doteraz nie je spôsobilá samostatne vykonávať právne úkony v dôsledku duševnej poruchy. Podľa § 113 Občianskeho zákonníka ak ide o práva osôb, ktoré musia mať zákonného zástupcu, alebo o práva proti týmto osobám, premlčanie nezačne, dokiaľ im nie je ustanovený zástupca - nakoľko zo znaleckých posudkov vyplýva, že žalobkyňa nie je schopná samostatne uskutočňovať právne úkony, musí mať ustanoveného zákonného zástupcu - keďže doposiaľ jej tento zákonný zástupca nebol ustanovený, nemôže začať plynutie premlčacej doby ohľadne jej nárokov na náhradu škody odvíjajúcej sa od dopravnej nehody zo dňa 26.1.2009. Bolesť žalobkyne v príčinnej súvislosti s úrazom zo dňa 26.1.2009 bolo hodnotené v znaleckom posudku č. 58/2010 znalca S.. S. A. (stanovené bodové hodnotenie 2.075 bodov), následne bol vypracovaný znalecký posudok č. 9/2011 znalca MUDr. Z. De V., K., ktorý stanovil bodové hodnotenie bolestného na 3.080 bodov, v znaleckom posudku sa zároveň vyjadril ktoré skutočnosti neboli zohľadnené v bodovom hodnotení bolestného v znaleckom posudku MUDr. S. A., a vzhľadom k tam uvedeným dôvodom je zrejmé, že žalobkyňa má nárok na náhradu za bolesť zodpovedajúcu bodovému hodnoteniu bolestného 3.080 bodov. Doposiaľ bola žalobkyňi zo strany žalovaného poskytnutá náhrada za 2.075 bodov v celkovej sume 30.005,00 €. Pre stanovenie náhrady za bolesť je v zmysle § 5, ods. 2 zák.č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za SSU rozhodujúci rok 2009, a v zmysle opatrenia Ministerstva zdravotníctva SR č. 12284/2009-01 z 12.5.2009 bola pre rok 2009 platná hodnota bodu 14,46 €. Náhrade za bolesť za 3.080 bodov tak zodpovedá suma 44.537,00 € (3.080 bodov x 14,46 €) - vzhľadom na doteraz poukázané plnenie tohto nároku má tak žalobkyňa nárok na náhradu za bolesť ešte v sume 14.532,00 € (rozdiel medzi sumou 44.537,00 € a doteraz poukázaným plnením 30.005,00 €). SSU žalobkyne v súvislosti s úrazom zo dňa 26.1.2009 bolo

hodnotené v znaleckom posudku č. 9/2011 znalca MUDr. Z. De V., K., kde bolo stanovené hodnotenie v počte 7.715 bodov, následne bolo toto bodové hodnotenie modifikované v znaleckom posudku č. 30/2012 znalkyne MUDr. Denisy S., kde bolo stanovené bodové hodnotenie 6.780 bodov. Žalovaný doteraz žalobkyni poskytol plnenie náhrady za SSU v zmysle § 5, ods. 1 a 2 zák.č. 437/2004 Z.z. len za 5.580 bodov, t.j. celkovo v sume 87.359,00 € - vzhľadom na SSU bodovo ohodnotené v znaleckých posudkoch v zmysle prílohy zák.č. 437/2004 Z.z. však žalobkyni patrí nárok na SSU minimálne v rozsahu 6.780 bodov (takýto počet bodov bol stanovený spôsobom predpokladaným zák.č. 437/2004 Z.z., § 7, ods. 6); žalovaný doteraz uvedený počet bodov za SSU nespochybnil, pričom však plnil menej, než na čo má žalobkyňa nárok. Rozhodujúcim obdobím pre stanovenie hodnoty bodu v zmysle § 5, ods. 2 zák.č. 437/2004 Z.z. je rok 2011, pričom v uvedenom roku bola hodnota jedného bodu v zmysle Opatrenia Ministerstva zdravotníctva SR č. S4820-OL-2011 z 18.5.2011 vo výške 15,38 € (čo akceptoval aj žalovaný); bodovému hodnoteniu SSU za 6.780 bodov zodpovedá v zmysle § 5, ods. 1 a 2 zák.č. 437/2004 Z.z. odškodnenie v sume 104.277,00 € (6.780 bodov x 15,38 €) - nakoľko žalovaný doteraz plnil žalobkyni len sumu 87.359,00 €, žalobkyňa má nárok na náhradu za SSU ešte v sume 16.918,00 € (rozdiel medzi náhradou v sume 104.277,00 € a doteraz plnenou náhradou v sume 87.359,00 €). Ďalej žalovaná uviedla že podľa § 3, ods. 1 zák.č. 437/2004 Z.z. náhrada za bolesť musí byť primeraná zistenému poškodeniu na zdraví, priebehu liečenia alebo odstraňovaniu jeho následkov, má teda zohľadňovať všetky poškodenia na zdraví, ako aj celý rozsah ich liečby, podľa § 4, ods. 1 náhrada za SSU musí byť primeraná povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti, v jej poskytovanom rozsahu sa musia odrážať všetky následky na zdravotnom stave poškodenej osoby, a to najmä s prihliadnutím na skutočnosť, že touto náhradou sa jednorazovo odškodňujú nepriaznivé dôsledky poškodenia zdravia znamenajúce obmedzenia pre poškodeného pre celý nasledujúci priebeh života.

K podaniu priložila žalobkyňa znalecký posudok č. 58/2010 vypracovaný dňa 10.4.2010 S.. S. A., znalecký posudok č. 9/2011 vypracovaný S.. Z. De V., PhD., znalecký posudok č. 30/2012 vypracovaný dňa 8.3.2012 S.. O. S., list žalovaného zo dňa 4.8.2010, 29.9.2010, 1.7.2011, 30.9.2011 a 24.8.2012. Uznesením č. 37C/138/2013-237 zo dňa 13.1.2016 súd pripustil zmenu petitu návrhu v nasledovnom znení:

„Žalovaný je povinný do 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku zaplatiť žalobkyni náhradu za bolesť v sume 14.532,00 €, náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 16.918,00 €, zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 52.138,20 €, a náhradu trov konania.“

15.

Žalovaný sa vo veci vyjadril podaním došlým súdu dňa 21.1.2016 v ktorom uviedol že aj napriek konštatovaniu znalcov z odvetvia psychiatria o nespôsobilosti žalobkyne na právne úkony poukazujú na okolnosti prípadu a premlčanie nároku, keď právny zástupca žalobkyne sa rozhodol poukazovať na jej nespôsobilosť až po tom, ako bola vznesená námietka premlčania zo strany žalovaného - v snahe odvrátiť námietku premlčania sa pokúsil (poukazujúc na § 113 Občianskeho zákonníka) navodiť dojem, že nárok premlčaný nie je z dôvodu nespôsobilosti žalobkyne. Za daných okolností dochádza k obchádzaniu zákona a jeho zmyslu, nakoľko § 113 Občianskeho zákonníka chráni sice nespôsobilé osoby, ale za iných okolností ako nastali v tomto prípade - § 113 Občianskeho zákonníka má podľa žalovaného na mysli ochranu nespôsobilých osôb, ktoré si neuvedomujú že majú nejaké odškoditeľné nároky, a teda ich chráni aby ich nevedomosťou resp. nečinnosťou nedochádzalo k ich premlčaniu. Žalobkyňa však bola preukázateľne kvalifikovane zastúpená od 27.11.2009 do 21.3.2013 spoločnosťou VOTUM, ktorá sa špecializuje na vymáhanie odškodnení osôb poškodených dopravnými nehodami, a počas zastupovania touto spoločnosťou bolo žalobkyni uhradených 124.286,49 €, kontinuálne od 22.3.2013 prešlo zastúpenie žalobkyne na kanceláriu JUDr. Harakályho (ktorý ju zastupuje doposiaľ), pričom počas tohto zastúpenia došlo najneskôr dňa 6.4.2013 k premlčaniu nároku - nie je preto zrejmé akým spôsobom by mali byť porušené práva žalobkyne v súvislosti s premlčaním, pokiaľ bola kontinuálne zastúpená dvomi špecializovanými subjektmi už od 27.11.2009. Za extrémne formálny považuje výklad § 113 Občianskeho zákonníka, ktorým žalobkyňa tvrdí že jej práva neboli zabezpečené a premlčanie nemohlo začať plynúť, nakoľko sice bola zastúpená špecializovanými právnymi zástupcami na vymáhanie nárokov na náhradu škody ale nemala ustanoveného opatrovníka - v danom prípade ustanovenie opatrovníka nemá na ochranu práv žalobkyne žiadny vplyv, nakoľko ju naďalej zastupuje advokátska kancelária JUDr. Harakályho (ustanovenie § 113 Občianskeho zákonníka nemá za úlohu chrániť nespôsobilé osoby pred premlčaním počas zastúpenia špecializovaným právnym zastúpením). Ustanovenie opatrovníka pre žalobkyňu by len znamenalo udelenie plnomocenstva kvalifikovanému právnemu zastúpeniu, ktorým však žalobkyňa už 5 rokov disponovala, a do podania žaloby bolo

vybavené plnenie 124.286.49 €. Ďalej uviedol že vzhľadom na závery znalcov ktorí sa zhodne vyslovili, že žalobkyňa od nehody až do vypracovania znaleckých posudkov nie je spôsobilá na právne úkony, je potrebné poukázať na absolútnu neplatnosť všetkých úkonov, ktoré urobila, vrátane podpisu plnomocenstva JUDr. Harakályho zo dňa 22.3.2013, nakoľko v zmysle § 38 Občianskeho zákonníka je neplatný právny úkon, pokiaľ ten kto ho urobil nemá spôsobilosť na právne úkony, takisto je neplatný právny úkon osoby konajúcej v duševnej poruche ktorá ju robí na tento úkon neschopnou. Právny úkon takto nespôsobilej osoby je neplatný absolútne, t.j. neplatnosť nastáva ex lege a pôsobí ex tunc (od začiatku) voči každému, absolútne neplatný právny úkon nemá za následok vznik, zmenu alebo zánik práv alebo povinností a právne následky z takéhoto právneho úkonu nenastanú ani ratihabíciou či konvalidáciou t.j. takýto úkon nie je možné dodatočne schváliť. V súvislosti s uvedeným je zrejmé, že plná moc udelená JUDr. Harakálymu je absolútne neplatný právny úkon a teda všetky úkony právneho zástupcu žalobkyne v konaní sú bez udelenia plnej moci, t.j. nemôžu mať za následok vznik, zmenu resp. zánik práv a povinností. Dodatočné vystavenie platného plnomocenstva (podpísané opatrovníkom) môže zhojiť iba procesné nedostatky, nemožno však ním zhojiť skôr vykonané úkony s hmotnoprávnymi dôsledkami, dodatočné zhojenie neprichádza do úvahy, ak žalobu podal „zástupca“, ktorému v čase jej podania nebolo udelené plnomocenstvo na to oprávnenou osobou - podanie žaloby má totiž okrem procesných dôsledkov aj hmotnoprávne dôsledky (napr. zastavenie plynutia premlčacej lehoty). Preto úkon v podobe podania žaloby JUDr. Harakálym nie je úkonom účastníka konania, žalobkyne, a nemôže byť účinne dodatočne schválený. V zmysle uvedených skutočností žalovaný navrhol aby súd návrh zamietol pre jeho zjavné premlčanie, resp. aby ho zastavil pre zjavné podanie žaloby bez platného plnomocenstva.

16.

Na pojednávaní konanom dňa 20.6.2016 právny zástupca žalobkyne uviedol že čo sa týka vznesenej námietky premlčania, zo znaleckých posudkov vyplýva, že žalobkyňa v čase od úrazu až po znalecké skúmanie (resp. až doposiaľ), nebola spôsobilá na vykonávanie právnych úkonov, preto nemohla začať plynúť premlčacia lehota, a teda ani nemohla byť uplynutá. Žiada aby súd určil, že nárok žalobkyne je opodstatnený.

Na pojednávaní konanom dňa 20.6.2016 splnomocnený zástupca žalovaného uviedol, že podľa ich názoru je nárok žalobkyne premlčaný. Podľa § 113 Občianskeho zákonníka sú chránené nespôsobilé osoby na právne úkony z dôvodu, aby nedošlo ich nespôsobilosťou k ujme na ich právach - v prípade žalobkyne však táto od novembra 2009 bola zastúpená kvalifikovane spoločnosťou VOTM, a kontinuálne jej zastupovanie pokračovalo od 22.3.2013 advokátskou kanceláriou JUDr. Harakályho. Z uvedeného je zrejmé, že od novembra 2009 žalobkyňa bola riadne zastúpená, a v tomto čase nebol vykonaný relevantný právny úkon - jej nárok považujú už za premlčaný.

17.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, a jej právneho zástupcu, ustanoveného opatrovníka žalobkyne, splnomocneného zástupcu žalovaného, oboznámením sa so znaleckým posudkom č 38/2014 MUDr. S. N., so znaleckým posudkom č. 60/2015 Psychiatrickej nemocnice Philippa Pinela Pezinok, s výsluchom znalca MUDr. S. N., oboznámením sa s vyjadreniami účastníkov a s listinnými dôkazmi uvedenými vyššie, ako i oboznámením sa s obsahom celého spisového materiálu a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Žalobkyňa pri dopravnej nehode dňa 26.1.2009 utrpela ťažké ublíženie na zdraví, ktoré spôsobil vodič motorového vozidla Ford Transit, ev.č. GA-XXXCI O. H., v dôsledku neprispôsobenia rýchlostí jazdy stavu a povahe vozovky; za škodu na zdraví žalobkyne zodpovedá nepoistený prevádzkovateľ a vodič motorového vozidla, ktorým bola škoda spôsobená, na základe objektívnej zodpovednosti podľa § 427 a § 420 Občianskeho zákonníka - nároky poškodenej na náhradu škody z ublíženia na zdraví sú kryté zákonom o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle zák.č. 381/2001 Z.z, pričom priamy nárok proti Slovenskej kancelárii poisťovateľov (žalovaný) na plnenie nárokov z garančného fondu je daný podľa § 24, ods. 2, písm. b), a ods. 3 zák.č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

V dôsledku úrazu žalobkyňa utrpela zlomeninu lebečnej spodiny, zlomeninu sánky, zlomeninu nosových kostí, vyrazenie zubov, stlačenie hrudníka, zlomeninu I. rebra vpravo a vľavo, krvácanie do hrudníka, zlomeninu oblúka C6, zlomeninu krížovej kosti vľavo, zlomeninu femuru vľavo, zlomeninu prstov a pourazové krvácanie do mozgu s následkom obojstranného kostného defektu, centrálnej spastickej

kvadruparézy, ťažkej poruchy kognitívnych funkcií, stredne ťažkej poruchy reči a ťažkej funkčnej pľúcnej poruchy.

V zmysle znaleckého posudku vypracovaného MUDr. S. bolo SSU ohodnotené vo výške 6.780 bodov, žalobkyni bola žalovaným plnená náhrada za SSU vo výške 87.359,00 €. Náhradu za SSU (požadovanú v sume 104.276,40 €) navrhla žalobkyňa zvýšiť o 50%, čo pri bodovom hodnotení 6.780 bodov, čo predstavuje sumu 52.138,20 €.

Na základe znaleckých posudkov bola žalobkyni poskytnutá náhrada za bolesť vo výške 30.005,00 € (2.075 bodov), žalobkyňa požaduje doplatenie náhrady z titulu bolestného vo výške 14.532,00 €, a to na základe znaleckého posudku o bolestnom vypracovaného S.. Z.om De V.m, K., ktorý stanovil bodové hodnotenie na 3.080 bodov.

Hodnotenie SSU vykonal znalec MUDr. Július De Riggo, PhD., a to dňa 21.3.2011 - vtedy začala podľa žalovaného plynúť podľa § 106 Občianskeho zákonníka dvojročná subjektívna doba na uplatnenie práva. Dňa 1.7.2011 bola uhradená žalobkyni za 2.838 bodov náhradu škody vo výške 43.649,00 €, následne dňa 3.10.2011 škoda vo výške 2.307,00 €; spolu bolo priznané žalobkyni za SSU 2.988 bodov, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje sumu 45.955,44 €. Ďalší znalecký posudok ohľadom SSU bol vypracovaný znalkyňou MUDr. Denisou S., dňa 2.8.2012, ktorým bolo ohodnotenie SSU určené vo výške 6.780 bodov, pričom zvýšenie položiek hodnotila znalkyňa vzhľadom na vek, nemožnosť ďalšieho uplatnenia sa v živote. Z uvedeného hodnotenia bol žalovaným priznaný počet bodov vo výške 5.580 bodov, a rozdiel do priznaného počtu bodov (t.j. 2.692 bodov) bol uhradený 24.8.2012 vo výške 41.403,00 €; žalobkyni bolo spolu za SSU priznaných 5.580 bodov, a vyplatená náhrada 87.359,00 €. Žalobkyňa zastupovala pri odškodňovaní škody na zdraví spoločnosť VOTUM Centrum Odškodnenia, a.s. Na Zmluve o spolupráci datovanej dňom 27.11.2009 sa nachádza podpis žalobkyne - táto uviedla (na pojednávaní konanom dňa 13.11.2013), že si nepamätá či niečo podpisovala (aj keď uznala že na zmluve je jej podpis).

Návrh na súd bol podaný dňa 9.4.2013 faxom, poštou bol doručený dňa 10.4.2013; plnomocnestvo pre JUDr. Petra Harakályho bolo podpísané žalobkyňou dňa 22.3.2013. Uznesením č. 37C133/2013-124 zo dňa 25.6.2014 súd ustanovil žalobkyni procesného opatrovníka, ktorý dňa 27.8.2014 udelil plnomocnestvo JUDr. Petrovi Harakálymu, čím sa pripojil k návrhu (t.j. fakticky ho podal).

Žalovaný vzniesol námietku premičania uplatneného nároku - žalobkyňa poznala osobu zodpovednú za vznik škody podľa právoplatného a vykonateľného rozhodnutia Okresného súdu Trnava sp.zn. 4T 4/2010 najneskôr dňa 29.1.2010, výšku škody na zdraví vedela zo znaleckého posudku znalca MUDr. Z. De V., K.. v marci 2011, preto najneskôr dňa 6.4.2013 došlo k márnemu uplynutiu lehoty uplatniť právo na súde. Podľa znaleckého posudku č. 38/2014 vypracovaného MUDr. S. N. žalobkyňa od 26.1.2009 a následne aj do 9.4.2013, resp. ku dňu vypracovania znaleckého posudku (8.3.2014) trpí duševnou poruchou a to stredne ťažkým až ťažkým organickým psychosyndrómom po kraniocerebrálnej traume; nie je z hľadiska psychiatrického schopná vykonávať žiadne právne úkony od dátumu úrazu až ku dňu vypracovania znaleckého posudku. Zdravotný stav žalobkyne v období od 26.1.2009 a následne do 9.4.2013, resp. ku dňu vypracovania znaleckého posudku vylučuje, že by žalobkyňa bola schopná vykonať akýkoľvek právny úkon v tomto období slobodne a vážne; nie je z hľadiska psychiatrického schopná vykonávať žiadne právne úkony od dátumu úrazu až ku dňu vypracovania znaleckého posudku. Žalobkyňa nie je z hľadiska psychiatrického schopná vykonávať žiadne právne úkony od dátumu úrazu až ku dňu vypracovania znaleckého posudku - jej stav vylučuje aby porozumela akémukoľvek právnemu úkonu a vedela posúdiť jeho následky. Žalobkyňa z hľadiska psychiatrického od 26.1.2009 a následne aj do 9.4.2013, resp. ku dňu vypracovania znaleckého posudku trpí duševnou poruchou - nie je z hľadiska psychiatrického schopná vykonávať žiadne právne úkony od dátumu úrazu, až ku dňu vypracovania znaleckého posudku.

Podľa znaleckého posudku č. 60/2015 vypracovaného Psychiatrickou nemocnicou Philippa Pinela Pezinok zdravotný -psychický- stav žalobkyne vylučuje, že by v období od 26.1.2009 do 4.9.2011 bola spôsobilá vykonávať právny úkon, samostatne vykonávať právne úkony ani po októbri 2012 nebola schopná, ani v súčasnosti nie je spôsobilá. Zdravotný stav žalobkyne vylučuje, že by do obdobia októbra 2012 právnemu úkonu ňou vykonanému rozumela, bol by pre ňu zrozumiteľný, že by vedela posúdiť jeho následky. Zdravotný stav žalobkyne v období od 26.1.2009 do 9.4.2011 a následne do presne neurčiteľného obdobia roku 2012 bol ovplyvnený duševnou poruchou, pre ktorú nebola spôsobilá vykonávať právne úkony - v čase od 9.4.2013 bol a je jej psychický stav zlepšený to takej miery, že bola a je schopná chápať podstatu súdneho konania. Žalobkyňa nie je toho času spôsobilá pred súdom konať samostatne ako účastníčka, ani priebežne správne vnímať a chápať, zapamätáť a znovu si vybaviť jeho zmysel bez asistencie opatrovníka.

18.

Podľa § 420, ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 427, ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

Podľa § 429 Občianskeho zákonníka prevádzateľ zodpovedá ako za škodu spôsobenú na zdraví a veciach, tak za škodu spôsobenú odcudzením alebo stratou vecí, ak stratila fyzická osoba pri poškodení možnosť ich opatrovať.

Podľa § 24, ods. 2, ods. 3 a ods. 5 zák.č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla kancelária poskytuje z poistného garančného fondu poistné plnenie za škodu

a) na zdraví a náklady pri usmrtení spôsobené prevádzkou nezisteného motorového vozidla, za ktorú zodpovedá nezistená osoba,

b) spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, za ktorú zodpovedá osoba bez poistenia zodpovednosti,

c) spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, za ktorú zodpovedá osoba, ktorej zodpovednosť za túto škodu je poistená u poisťovateľa, ktorý z dôvodu svojej platobnej neschopnosti nemôže túto škodu uhradiť,

d) spôsobenú prevádzkou cudzozemského motorového vozidla, za ktorú zodpovedá osoba, ktorej zodpovednosť za túto škodu je poistená podľa § 16 ods. 1,

e) spôsobenú prevádzkou cudzozemského motorového vozidla vodičom, ktorému nevzniká pri prevádzke tohto motorového vozidla na území Slovenskej republiky povinnosť uzavrieť hraničné poistenie, s výnimkou cudzozemského motorového vozidla, ktoré sa spravidla nachádza na území iného členského štátu; tým nie sú dotknuté ustanovenia § 24a a 24b,

f) vzniknutú poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí a spôsobenú prevádzkou nezisteného motorového vozidla, za ktorú zodpovedá nezistená osoba, ak bola súčasne týmto motorovým vozidlom spôsobená ťažká ujma na zdraví alebo usmrtenie,

g) spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ktoré bolo do Slovenskej republiky odoslané z iného členského štátu, ak sú súčasne splnené tieto podmienky:

1. na toto motorové vozidlo nebolo uzavreté poistenie zodpovednosti,

2. nebolo tomuto motorovému vozidlu v Slovenskej republike pridelené evidenčné číslo, osobitné evidenčné číslo alebo zvláštne evidenčné číslo,

3. ku škodovej udalosti došlo v lehote 30 dní odo dňa prevzatia motorového vozidla kupujúcim.

Poškodený má právo uplatniť nárok na náhradu škody podľa odseku 2 proti kancelárii za rovnakých podmienok, za akých by mohol uplatniť nárok na náhradu škody proti poisťovateľovi podľa tohto zákona. Kancelária poskytuje poškodenému poistné plnenie podľa odseku 2 za rovnakých podmienok, za akých poskytuje poistné plnenie poisťovateľ podľa tohto zákona. Podmienky, za ktorých sa poskytuje poistné plnenie podľa odseku 2 písm. c), sa považujú za splnené, ak sa splnili voči poisťovateľovi, ktorý z dôvodu svojej platobnej neschopnosti nemôže škodu nahradiť.

Podľa § 7, ods. 1, prvá veta Občianskeho zákonníka spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením. Túto spôsobilosť má aj počaté dieťa, ak sa narodí živé.

Podľa § 8, ods. 1 Občianskeho zákonníka spôsobilosť fyzickej osoby vlastnými právnymi úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti (spôsobilosť na právne úkony) vzniká v plnom rozsahu plnoletosťou.

Podľa § 34 Občianskeho zákonníka právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

Podľa § 35, ods. 1 Občianskeho zákonníka prejav vôle sa môže urobiť konaním alebo opomenutím; môže sa stať výslovne alebo iným spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti o tom, čo chcel účastník prejsť.

Podľa § 38 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, pokiaľ ten, kto ho urobil, nemá spôsobilosť na právne úkony.

Takisto je neplatný právny úkon osoby konajúcej v duševnej poruche, ktorá ju robí na tento právny úkon neschopnou.

Podľa § 22, ods. 1 Občianskeho zákonníka zástupcom je ten, kto je oprávnený konať za iného v jeho mene. Zo zastúpenia vznikajú práva a povinnosti priamo zastúpenému.

Podľa § 23 Občianskeho zákonníka zastúpenie vzniká na základe zákona alebo rozhodnutia štátneho orgánu (zákonné zastúpenie) alebo na základe dohody o plnomocenstve.

Podľa § 26 Občianskeho zákonníka pokiaľ fyzické osoby nie sú spôsobilé na právne úkony, konajú za nich ich zákonní zástupcovia.

Podľa § 29 Občianskeho zákonníka súd môže ustanoviť opatrovníka aj tomu, pobyt koho nie je známy, ak je to potrebné na ochranu jeho záujmov alebo ak to vyžaduje verejný záujem. Za tých istých podmienok môže súd ustanoviť opatrovníka aj vtedy, ak je to potrebné z iného vážneho dôvodu.

Podľa § 29, ods. 2 a ods. 6, prvá veta Občianskeho súdneho poriadku (zákon platný v čase vydania rozhodnutia) pokiaľ neurobí iné opatrenia, môže súd ustanoviť opatrovníka aj účastníkovi, ktorého pobyt nie je známy, ktorému sa nepodarilo doručiť na známu adresu v cudzine alebo ak je doručenie písomnosti v cudzine spojené s ťažko prekonateľnými prekážkami, ktorý je postihnutý duševnou poruchou alebo ktorý nie je schopný zrozumiteľne sa vyjadrovať.

Za opatrovníka súd ustanoví osobu pôsobiacu v rodinnom, pracovnom, kultúrnom, prípadne v inom prostredí, ktoré je účastníkovi blízke.

Podľa § 100, ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 106, ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

Najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

Podľa § 113 Občianskeho zákonníka ak ide o práva osôb, ktoré musia mať zákonného zástupcu, alebo o práva proti týmto osobám, premlčanie nezačne, dokiaľ im nie je ustanovený zástupca. Už začaté premlčanie prebieha ďalej, avšak sa neskončí, dokiaľ neuplynie rok po tom, keď bude týmto osobám ustanovený zákonný zástupca alebo keď prekážka inak pomínie.

19.

Podľa Z IV (s. 456): Neplatnosť právneho úkonu podľa ustanovenia § 38, ods. 2 Občianskeho zákonníka vyžaduje bezpečné zistenie o tom, že účastník právneho úkonu nedokáže posúdiť následky svojho konania alebo svoje konanie ovládnuť.

Podľa R V/1968 (s. 42 ods. 3): Za základ prejednávacej veci, o ktorom súd môže rozhodnúť medzitýmnym rozsudkom treba považovať aj otázku, či nárok na náhradu škody nie je premlčaný, ak bola uplatnená námietka premlčania.

Podľa R 57/1973 (analogicky): Aj v konaní vo veciach dôchodkového zabezpečenia osoby trpiacej duševnou chorobou, ktorá nie je len prechodná, treba sa zaoberať predovšetkým otázkou jej spôsobilosti na právne úkony, poprípade ustanovenia opatrovníka tejto osobe. Pokiaľ nebol osobe, ktorá musí mať opatrovníka, ustanovený opatrovník, nezačne sa ani premlčanie jednotlivých splátok dávky dôchodkového zabezpečenia.

20.

Na to, aby sa subjekty občianskeho práva mohli stať subjektmi občianskoprávných vzťahov, resp. aby boli spôsobilé mať určité práva a povinnosti, musia mať jednak spôsobilosť na práva a povinnosti, a jednak spôsobilosť na právne úkony. Subjektom v právnom zmysle slova je každá žijúca fyzická osoba, ktorej zákon od narodenia priznáva spôsobilosť mať práva a povinnosti. Spôsobilosťou na právne úkony sa rozumie spôsobilosť vlastným konaním, t.j. vlastnými úkonmi, zakladať, meniť či rušiť právne vzťahy, t.j. nadobúdať, meniť alebo strácať subjektívne práva (oprávnenia) a povinnosti - ide teda o spôsobilosť konať s právnymi následkami; spôsobilosť na právne úkony predpokladá dosiahnutie právne relevantného stupňa intelektuálnej a vôľovej vyspelosti osoby, ktorá má právny úkon urobiť.

Ak súd posudzuje platnosť právneho úkonu, jeho účinky, dôsledky jeho zrušenia a pod., kľúčový význam má vyriešenie základnej otázky, či vôbec došlo k nejakému právnemu úkonu - ak totiž zo skutkových okolností nemožno usúdiť na právny úkon, potom nemožno uvažovať ani o dôsledkoch takéhoto úkonu (ktoré inak objektívne právo s takým úkonom pravidelne spája). Ťažiskom pre posúdenie, či ide o právny úkon, je prejav vôle, keď musí existovať jednota vôle a jej prejavu - tieto dve zložky sa musia

vyskytovať v konkrétnom prípade simultánne, inak niet právneho úkonu. Existencia vôle sa musí skúmať vždy konkrétne, pričom východiskom sú objektívne okolnosti za ktorých došlo k prejavu vôle - kde niet vôle a prejavu, niet ani právneho úkonu (non negotium), pričom skúmanie platnosti prejavu vôle je predpokladom pre záver o platnosti právneho úkonu; ak prejav vôle nespĺňa predpísané náležitosti, právny úkon nemôže byť platný (nullum negotium).

Nedostatok spôsobilosti na právne úkony v jednotlivom prípade môže byť dôsledkom duševnej poruchy, pre ktorú je určitá osoba nespôsobilá len na práve urobený právny úkon - v tomto prípade sa nevyžaduje súdne rozhodnutie o obmedzení alebo pozbavení spôsobilosti na právne úkony, ale stačí dôkaz o tom, že osoba konala v duševnej poruche (musí sa zistiť v súlade s poznatkami príslušných vedných disciplín, napr. z odboru zdravotníctva, z odvetvia psychiatrie, patopsychológie a pod.), a musí sa viazať na okamih urobenia právneho úkonu. Neplatný je potom právny úkon, ktorý urobila osoba v duševnej poruche, hoci aj prechodnej, ak išlo o takú duševnú poruchu ktorá zapríčinila jej (dočasnú) nespôsobilosť (neschopnosť) na urobený právny úkon; nevyžaduje sa pritom aby taká osoba bola súdom pozbavená spôsobilosti na právne úkony, alebo aby bola vo svojej spôsobilosti obmedzená.

Zákon ustanovuje, že fyzické osoby ktoré nemôžu samy vykonávať právne úkony alebo chrániť svoje práva, musia mať zákonného zástupcu, ktorý bude v ich mene konať.

Občiansky súdny poriadok upravuje možnosť ustanoviť účastníkovi opatrovníka na konkrétnu riešenú vec, ak je účastník procesne nespôsobilý, a nie je zastúpený zákonným zástupcom; takýto opatrovník je činný, pokiaľ tento dôvod trvá.

Účelom premlčania je pobádať oprávnený subjekt k tomu, aby pod sankciou premlčania uplatnil svoje právo v ustanovených lehotách na príslušných orgánoch, a aby tak neodďaľoval požiadavku splnenia od povinného subjektu, zmyslom je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch, a to prípadne aj za cenu straty vynútiteľnosti práva. Premlčaním sa rozumie kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého nárok (súdnou vymáhateľnosť) možno odvrátiť námietkou, jedná sa teda o uplynutie času ustanoveného v zákone na vykonanie práva, ktorý uplynul bez toho, že by právo bolo bývalo vykonané, v dôsledku čoho povinný subjekt môže čeliť súdnemu uplatneniu práva námietkou premlčania, keď použitie tejto námietky má za následok zánik nároku patriaceho k obsahu práva, t. j. zánik jeho súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho premlčané právo nemožno oprávnenému súdne priznať.

Pri premlčaní práva na náhradu škody je ustanovená kombinovaná premlčacia doba, a to subjektívna a objektívna - obe premlčacie doby začínajú plynúť, plynú a končia sa nezávisle od seba. Subjektívna premlčacia doba je dvojročná a na začatie jej plynutia treba rešpektovať subjektívnu stránku poškodeného týkajúcu sa jeho vedomosti o škode (teda nie o protiprávnom úkone či o škodnej udalosti) ako o určitej majetkovej alebo nemajetkovej ujme určitého druhu a rozsahu, ktorú možno objektívne vyčíslieť v peniazoch, a vedomosti o tom, kto za vzniknutú škodu zodpovedá, teda o zodpovednom subjekte; pokiaľ ide o právo na náhradu škody spôsobenej na zdraví, platí len subjektívna premlčacia doba.

Podľa § 113 Občianskeho zákonníka premlčacia doba nezačne plynúť, ak ide o práva osôb, ktoré musia mať zákonného zástupcu, alebo o práva proti týmto osobám, kým im nie je ustanovený zástupca - to znamená že premlčacia doba určitý čas nezačne plynúť bez ohľadu na to, ako je pre daný prípad upravený začiatok plynutia premlčacej doby, hoci by na to inak boli splnené podmienky.

21.

Po doposiaľ vykonanom dokazovaní súd zistil, že žalobkyňa pri dopravnej nehode dňa 26.1.2009 utrpela ťažké ublíženie na zdraví, ktoré spôsobil vodič motorového vozidla Ford Transit, ev.č. GA-XXXCI, v dôsledku neprispôsobenia rýchlosti jazdy stavu a povahe vozovky - za škodu na zdraví žalobkyni zodpovedá nepoistený prevádzkovateľ a vodič motorového vozidla, ktorým bola škoda spôsobená (na základe objektívnej zodpovednosti podľa § 427 a § 420 Občianskeho zákonníka), pričom nároky poškodenej na náhradu škody z ublíženia na zdraví sú kryté zákonom o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle zák.č. 381/2001 Z.z.; priamy nárok proti žalovanému na plnenie nárokov z garančného fondu je daný podľa § 24, ods. 2, písm. b), a ods. 3 zák.č. 381/2001 Z.z. V dôsledku úrazu žalobkyňa utrpela viaceré traumatologické poškodenia, pourazové krvácanie do mozgu s následkom obojstranného kostného defektu, ťažkú poruchu kognitívnych funkcií, stredne ťažkú poruchu reči.

V zmysle znaleckého posudku bolo SSU ohodnotené vo výške 6.780 bodov, žalobkyni bola žalovaným plnená náhrada za SSU vo výške 87.359,00 € - náhradu za SSU (požadovanú v sume 104.276,40 €, t.j. s doplatením sumy 16.918,00 €) navrhla zvýšiť o 50%, čo pri bodovom hodnotení 6.780 bodov, čo predstavuje sumu 52.138,20 €.

Na základe znaleckých posudkov bola žalobkyni poskytnutá náhrada za bolesť vo výške 30.005,00 € (2.075 bodov), žalobkyňa požaduje doplatenie náhrady z titulu bolestného vo výške 14.532,00 €, a to na základe znaleckého posudku o bolestnom vypracovaného S.. Z. De V., K., ktorý stanovil bodové hodnotenie na 3.080 bodov.

Žalovaný vzniesol námietku premlčania nároku uplatneného žalobkyňou, ktorú odôvodnil tým, že táto poznala osobu zodpovednú za vznik škody podľa právoplatného a vykonateľného rozhodnutia Okresného súdu Trnava sp.zn. 4T 4/2010 najneskôr dňa 29.1.2010, a výšku škody na zdraví vedela zo znaleckého posudku znalca S.. Z. De V., PhD. v marci 2011 - najneskôr dňa 6.4.2013 preto došlo k márnemu uplynutiu lehoty uplatniť právo na súde; žalovaný tak nárok žalobkyne v celom rozsahu považuje za premlčaný, a z tohto dôvodu žiada žalobu zamietnuť. Z uvedeného dôvodu súd ako zásadnú otázku musí riešiť, či nároky uplatnené žalovanou sú oprávnené, alebo sú premlčané - z dôvodu hospodárnosti konania sa potom súdu javilo ako vhodné medzitimným rozsudkom najskôr rozhodnúť o samotnom nároku žalovanej (jeho oprávnenosti), a až následne, keď bude vyriešená táto otázka, venovať sa prípadne výške odškodnenia (pričom za pravdepodobné súd predpokladá, že strany sporu sa po vyriešení uvedenej zásadnej otázky oprávnenosti / resp. premlčania nároku žalobkyne môžu na výške odškodnenia dohodnúť).

Podľa názoru súdu, ktorý sa odrazil vo výroku tohto medzitimného rozsudku, teda že nárok žalobkyne je oprávnený, neprišlo k premlčaniu jej nároku, nakoľko premlčacia doba v tejto konkrétnej veci žalobkyni neplynula do 22.8.2014, v ktorý deň nadobudlo právoplatnosť Uznesenie č. 37C133/2013-124 zo dňa 25.6.2014, ktorým súd ustanovil žalobkyni procesného opatrovníka; tento dňa 27.8.2014 udelil plnomocnosť JUDr. Petrovi Harakálymu, čím sa pripojil k návrhu (t.j. fakticky ako by ho bol podal).

Podľa znaleckých posudkov, ktoré boli v konaní vypracované totiž

MUDr. S. N. - žalobkyňa od 26.1.2009 a následne aj do 9.4.2013, resp. ku dňu vypracovania znaleckého posudku (8.3.2014) trpí duševnou poruchou, a nie je z hľadiska psychiatrického schopná vykonávať žiadne právne úkony od dátumu úrazu až ku dňu vypracovania znaleckého posudku, jej zdravotný stav v období od 26.1.2009 a následne do 9.4.2013, resp. ku dňu vypracovania znaleckého posudku vylučuje, že by bola schopná vykonať akýkoľvek právny úkon v tomto období slobodne a vážne, jej stav vylučuje aby porozumela akémukoľvek právnomu úkonu a vedela posúdiť jeho následky,

Psychiatrická nemocnica Philippa Pinela Pezinok - zdravotný, psychický stav žalobkyne vylučuje, že by v období od 26.1.2009 do 4.9.2011 bola spôsobilá vykonávať právny úkon, samostatne vykonávať právne úkony ani po októbri 2012 nebola schopná, jej zdravotný stav vylučuje, že by do obdobia októbra 2012 právnomu úkonu ňou vykonanému rozumela, nakoľko v uvedenom období bol ovplyvnený duševnou poruchou, pre ktorú nebola spôsobilá vykonávať právne úkony.

Z uvedeného je potom zrejmé, že žalobkyňa, keďže nebola spôsobilá vykonávať právne úkony, nemohla relevantne si uplatniť svoj nárok na súde, a teda premlčacia lehota jej minimálne do októbra 2012 (podľa vyjadrenia znaleckého ústavu) neplynula - premlčacia lehota žalobkyni mohla začať plynúť (teoreticky) najskôr dňa 1.10.2012 (keď znalecký ústav vo svojom znaleckom posudku pripúšťa že mohla byť spôsobilá „od októbra 2012“) - keďže návrh na súd bol podaný dňa 9.4.2013 (telefexovým podaním, poštou bol súdu doručený dňa 10.4.2012), uplatnila svoj nárok v lehote (ktorá by uplynula najskôr dňa 1.10.2014). Na uvedený skutkový stav pritom nemá vôbec vplyv plnenie žalovaného na základe rokovania so spoločnosťou VOTUM (ako zástupcu žalobkyne, ktorá údajne podpísala pre túto spoločnosť plnomocnosť - toto plnenie je možné považovať, v súvislosti s nespôsobilosťou žalobkyne vykonávať právne úkony, za plnenie žalovaného na dobrovoľnej báze, ktoré nemôže mať vplyv na rozhodovanie o otázke premlčania nároku žalobkyne). Ak totiž ide o nároky osôb, ktoré musia (čo v prípade žalobkyne najneskôr do 1.10.2012 platí) mať opatrovníka, nezapočítava sa do plynutia lehoty určenej pre uplatnenie nároku doba, počas ktorej opatrovník nebol ustanovený, premlčanie nároku sa dovedy nezačne - obdobné dôsledky aké zákon vyvodzuje pri právnom úkone vykonanom na to nespôsobilou osobou je potrebné vyvodiť aj pre posúdenie situácie, ak takouto osobou nebol právny úkon vykonaný tam, kde vykonaný byť mal, v dôsledku jej nespôsobilosti (za situácie, pokiaľ nevykonaním takéhoto úkonu uvedená osoba mohla byť ukrátená na svojich právach); subjektívna premlčacia lehota žalobkyni najneskôr do 1.10.2012 vôbec nezačala plynúť.

Aj v prípade, ak by však žalobkyňa nebola spôsobilá vykonávať právne úkony ani v neskoršom období (napr. až doposiaľ), je potrebné jej nárok považovať za uplatnený riadne a v lehote, nakoľko súd jej Uznesením č. 37C133/2013-124 zo dňa 25.6.2014 (nadobudlo právoplatnosť dňom 22.8.2014) ustanovil opatrovníka, a tento dňa 27.8.2014 udelil plnomocnosť JUDr. Petrovi Harakálymu, čím fakticky v mene žalobkyne ako by návrh podal.

Z uvedeného je zrejmé, že tak či tak bol návrh na súde podaný pred uplynutím premlčacej lehoty, a teda nárok žalobkyne súd z tohto dôvodu považuje za nepremlčaný, oprávnený - po nadobudnutí

právoplatnosti tohto rozhodnutia potom súd už iba určí výšku odškodnenia v zmysle znaleckých posudkov na ohodnotenie bolestného a SSU.

Poučenie:

Proti tomuto medzitýmnnemu rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, ku Krajskému súdu v Trnave, cestou podpísaného súdu, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.